

Ucrainica studii
religionis
philosophiaeque,
Saeculum XIX

=

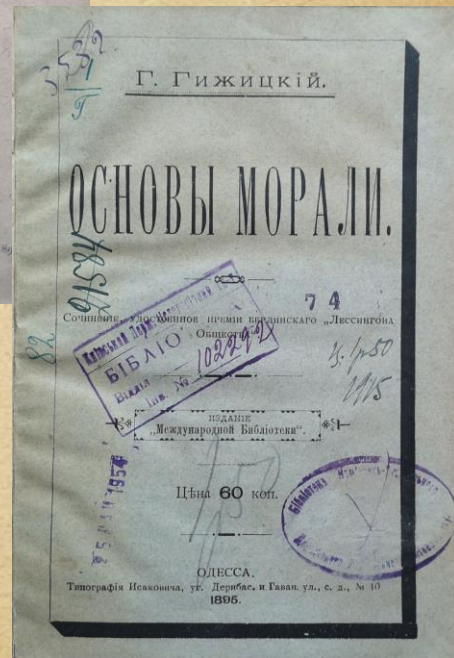
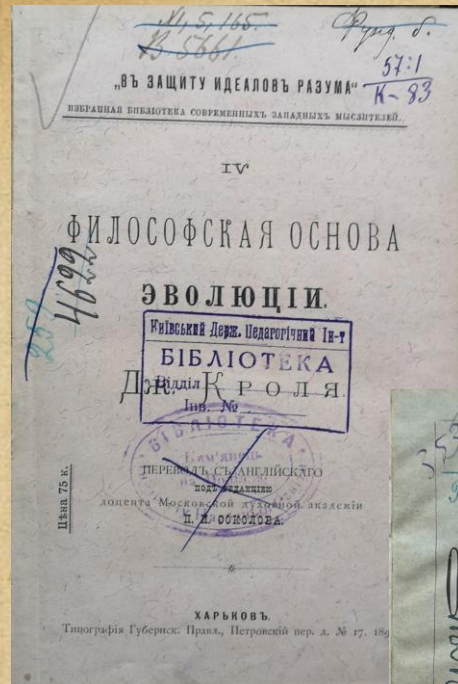
Україніка.
Філософсько-
релігійний відділ,
XIX століття

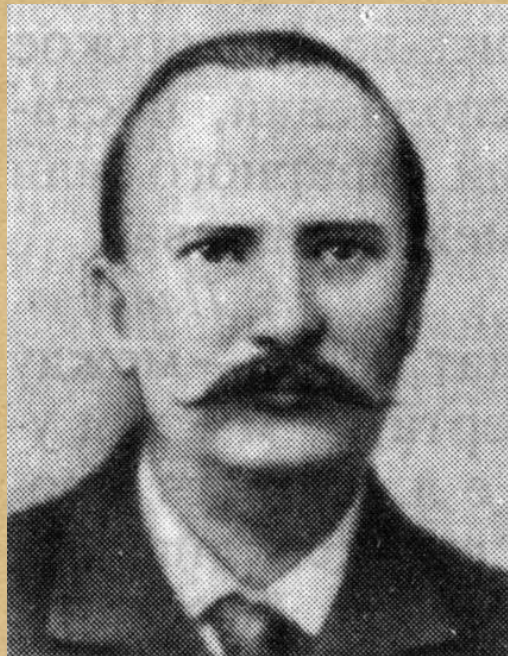

Україніка (лат. Ucrainica), також українознавство, україністика — міждисциплінарна галузь гуманітарних знань, орієнтована на вивчення політичної, культурної, історичної, наукової проблематики України, її території, а також життя української діаспори за кордоном.

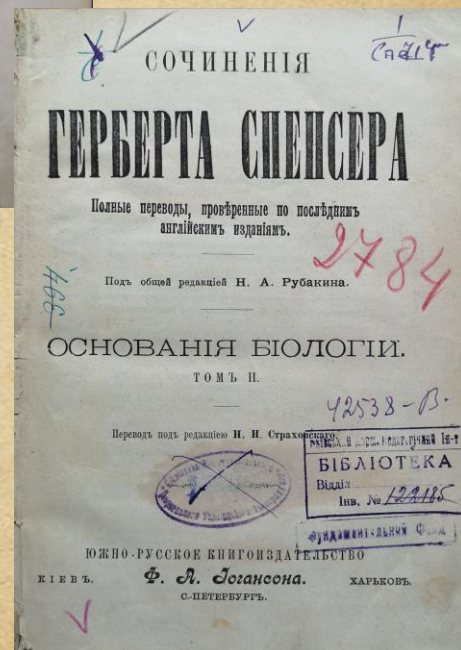
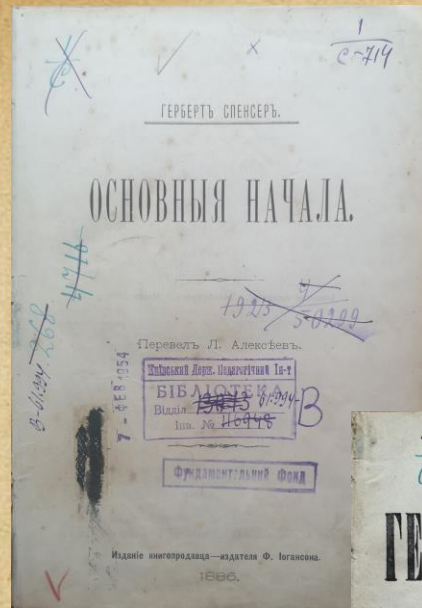

На початку XIX ст. на землях під владою Російської імперії книги друкувалися лише російською і церковнослов'янською мовами. В друкарні Харківського університету, заснованій 1805, друкувався перший в Україні журнал "Украинский вестник" (1816–19). Від 1835 діяла друкарня Київського університету. Крім Києва, Харкова і Одеси, центрами друкарства були Чернігів і Полтава. На 1897 було 22 друкарні в Києві, 55 – в Одесі, 27 – у Харківській губернії, 27 – у Волинській. Більшість з них залишались малопотужними і виготовляли головно газети та журнали, оголошення й інші замовні матеріали. Найбільші друкарні зосереджувалися в: Києві – С.Кульженка, І.Самоненка, Є.Череповського, О.Коваленка, Ф.Іогансена; в Одесі – Є.Фесенка, в Полтаві – К.Маркевича. Власники цих друкарень також були книговидавцями-підприємцями. Часто видавничу діяльність вели книгарі.

Федір (Франц Карл) Олександрович Йогансон (1851-1908) — книготорговець, у 1874 році заснував у Києві “Южно-руське видавництво Ф. А. Йогансона”. Займався видавництвом української літератури попри заборону, видавець першого українського видання “Кобзаря” Т. Г. Шевченка.

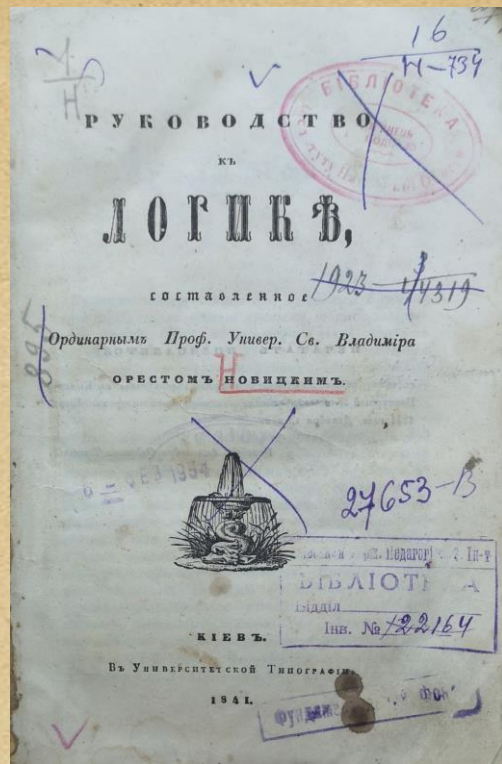

Императорскій Университетъ Св. Владимира.

Université Impériale de St. Vladimir.

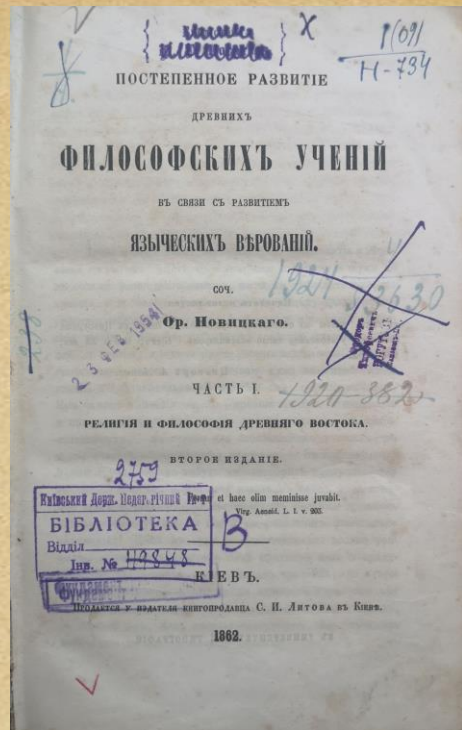
Імператорський університет Святого Володимира, Київ (1833-1917) — другий університет на частині території України під владою Російської імперії. Попередник Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

16
H 73

Новицкий, Орест Маркович. Руководство къ логике, составленное ординарным проф. Универ. Св. Владимира Орестомъ Новицкимъ. - Киевъ : Въ Университетской Типографіи, 1841. - VIII, 324 с.

Орест Маркович Новицький (1806-1884) — перший професор філософії Київського університету (у 1834-1850 роках), цензор Київського цензурного комітету. Займаючись цензурою україномовних книжок, став одним з ініціаторів Валуєвського циркуляру.

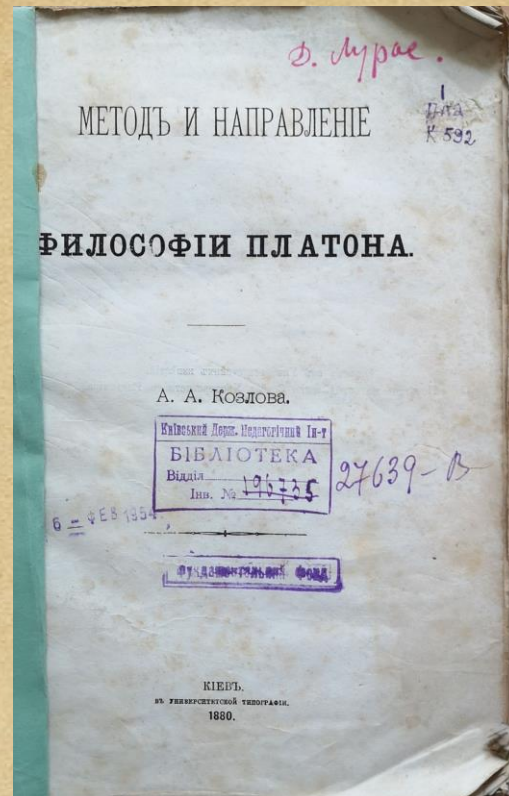
1(09)

Н 73

Новицький, Орест Маркович. Постепенное развитие древнихъ философскихъ учений въ связи съ развитіємъ языческихъ верований. Ч. 1, 2, 3. - Киевъ : Въ Университетской типографіи, 1860. - XV, 326, VIII, 429, VI, 362 с.

Олексій Олександрович Козлов (1831-1901) — філософ-ідеаліст, викладач Київського університету у 1876-1886 роках, професор з 1884, видавець журналу "Філософський тримісячник" (1885-1887).

1

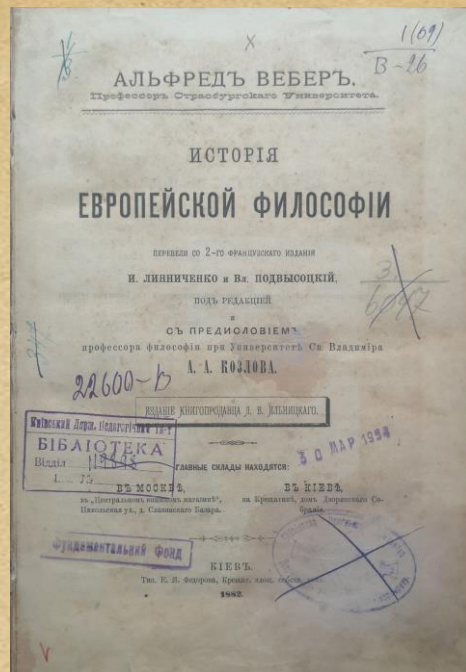
К 59

Козлов, Алексей Александрович. Методъ и направление философии Платона. - Киевъ : Въ Университетской типографіи, 1880. - [2], II, 203 с.

Іван Андрійович
Линниченко (1857-1926)
— історик, археограф,
професор Одеського
університету.

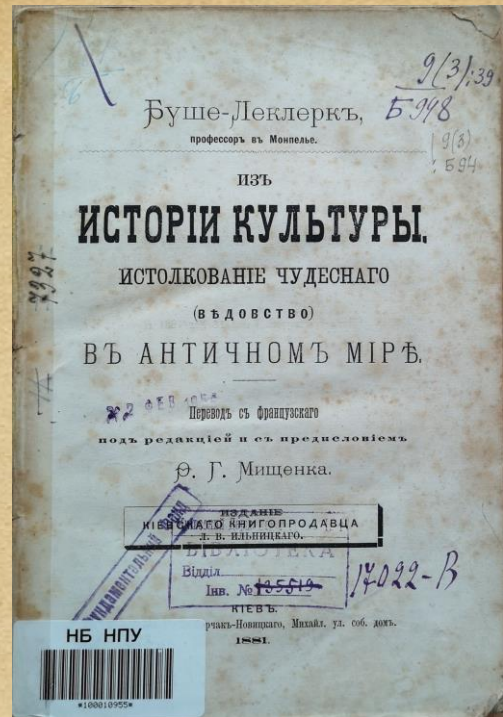
Володимир
Валеріанович
Підвисоцький (1857-
1913) — патолог,
імунолог, викладач
Київського і Одеського
університетів.

1
В 26
Веберъ, Альфредъ. Исторія европейской
философії / перевели со 2-го французскаго
изданія И. Линниченко и Вл. Подвысоцкій ; подъ
редакцией и съ предисловіемъ профессора
философії при Университете св. Владимира
А. А. Козлова. - Київъ : Л. В. Ильницький, 1882
(Тип. Е. Я. Федорова). - [2], X, II, 409 с.

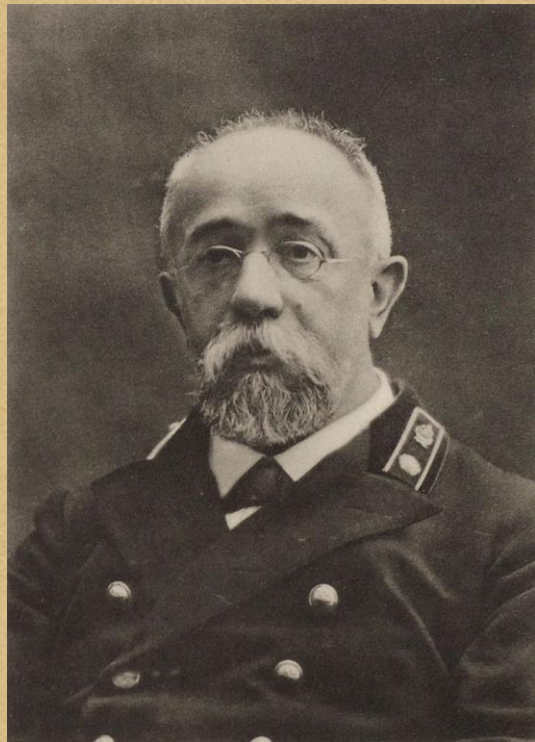
Федір Герасимович Міщенко (1848-1906)
— історик, філолог, випускник і викладач
Київського університету у 1872-1884
роках, член Історичного товариства
Нестора-літописця, член Старої громади.

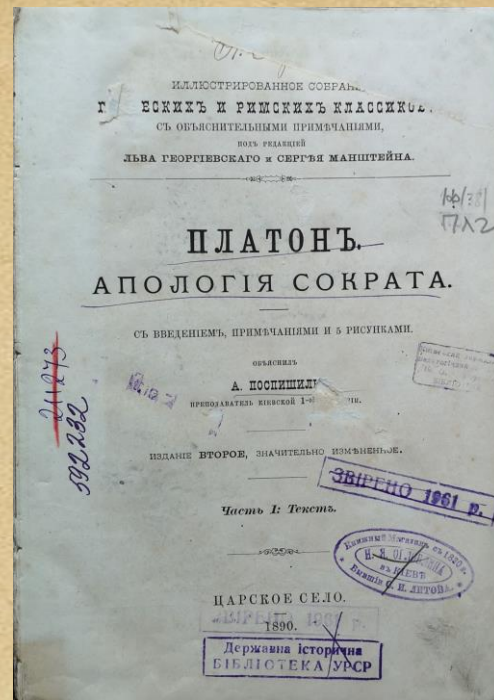
9(3)

Б 94

Буше-Леклеркъ, Огюст. Изъ исторіи культуры :
Истолкованіє чудеснаго (ведовство) въ античномъ
мире / переводъ съ французскаго подъ редакціей
и съ предисловіемъ Ф. Г. Мищенко. - Киевъ :
Изданіє кievскаго книгопродавца Л. В. Ильницкаго,
1881 (Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго). - 428 с.

Олексій Йосипович Поспішил (1851-1929)
— викладач Першої київської гімназії у
1874-1914 роках та Київського
університету у 1887-1913 роках, директор
Дубненської чоловічої гімназії у 1914-
1923 роках.

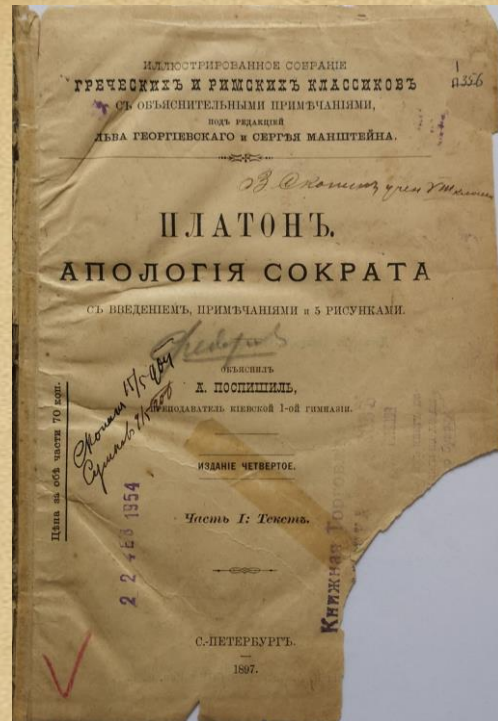
1

П 37

Платон. Апологія Сократа : Ч. 1-2 : Съ
введеніємъ, примечаніями и 5 рисунками /
объяснилъ А. Поспишилъ, преп. Киев. 1
гимназіи. - 2-е изд., значит. изм. - Царское
Село : тип. В. Безобразова и К°, 1890. - [2],
30, [2], 120 с. : ил.

Олексій Йосипович Поспішил (1851-1929)
— викладач Першої київської гімназії у
1874-1914 роках та Київського
університету у 1887-1913 роках, директор
Дубненської чоловічої гімназії у 1914-
1923 роках.

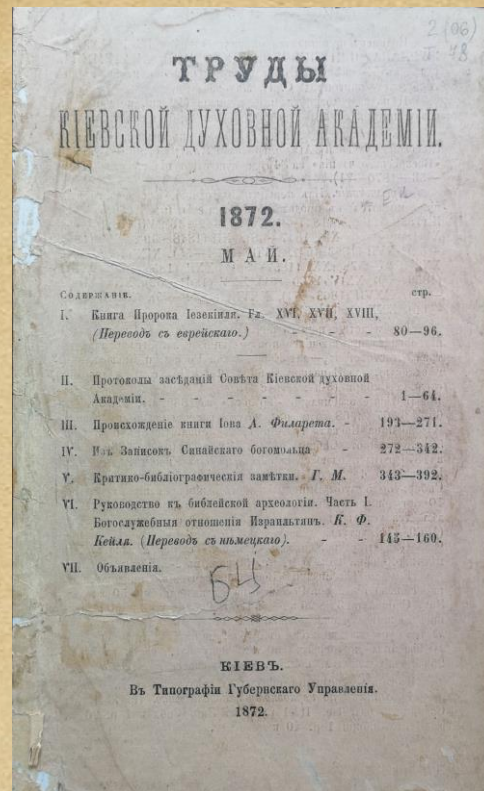
1

П 37

Платон. Апологія Сократа : Съ введєніємъ,
примечаніями и 5 рисунками / объяснилъ
А. Поспишилъ, преподаватель Кіевской 1-ой
гимназіи. - 4-е изд. - С.-Петербургъ : Тип.
И. А. Литвинова, 1897. - 32, 109 с.

Київська духовна академія (1819-1918) — навчальний заклад Російської православної церкви, спадкоємиця закритої Києво-Могилянської академії.

2(06)
Т 48

Труды Киевской духовной академии. 1872. Май. -
Кіевъ : Въ типографіи Губернскаго управленія,
1872. - 81-96, 1-64, 193-392, 145-160, IV с.

Київська духовна академія (1819-1918) —
навчальний заклад Російської
православної церкви, спадкоємиця
закритої Києво-Могилянської академії

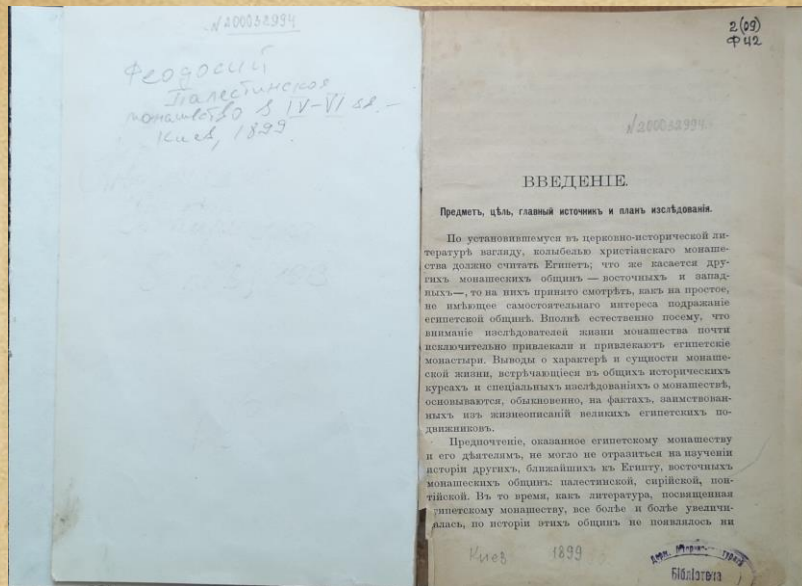
2

Р 85

Руководство для сельских пастырей :
Журналъ, издаваемый при Кіевской духовной
семинаріи. Т. 1. - Кіевъ : Въ типографіи И. и А.
Давиденко, 1868. - VIII, 786 с.

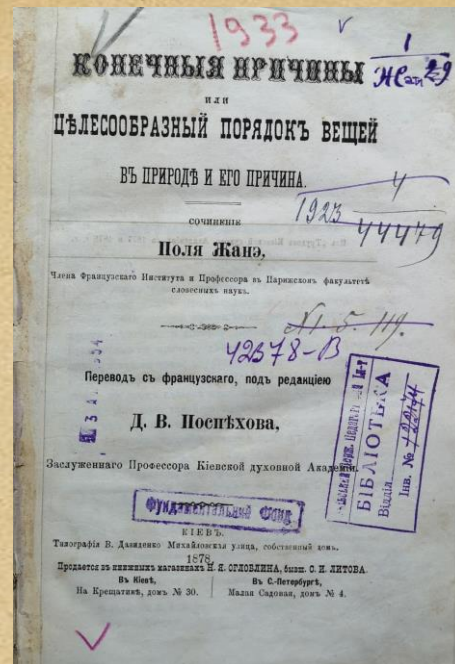

Архімандрит Феодосій (Олтаржевський.
Петро Наркисович) (1867-1914) — єпископ
Російської православної церкви, ректор
Волинської духовної семінарії у 1899-1901
роках, ректор Київської духовної семінарії
у 1907-1910 роках.

2(09)
Ф 42
Феодосий. Палестинское монашество в IV-VI
вв. / [Соч.] Архим. Феодосия. - Киев : Тип. С.
В. Кульженко, 1899. - XXIV, 312 с.

Дмитро Васильович Поспехов
(1821-1899) — філософ,
богослов, професор Київської
духовної академії у 1851-1895
роках, редактор академічних
часописів.

1

Ж 29

Жане, Поль Александр Рене. Конечная
причины или целесообразный порядокъ
вещей въ природе и его причина / переводъ
съ французскаго подъ редакцію Д. В.
Поспехова, заслуженнаго профессора
Кіевской духовной академіи. - Кіевъ : Тип. В.
Давиденко, 1878. - [2], 529, [3] с.

Імператорський Харківський університет (1805-1917) — перший університет на частині території України під владою Російської імперії. Попередник Харківського національного університету імені Василя Каразіна.

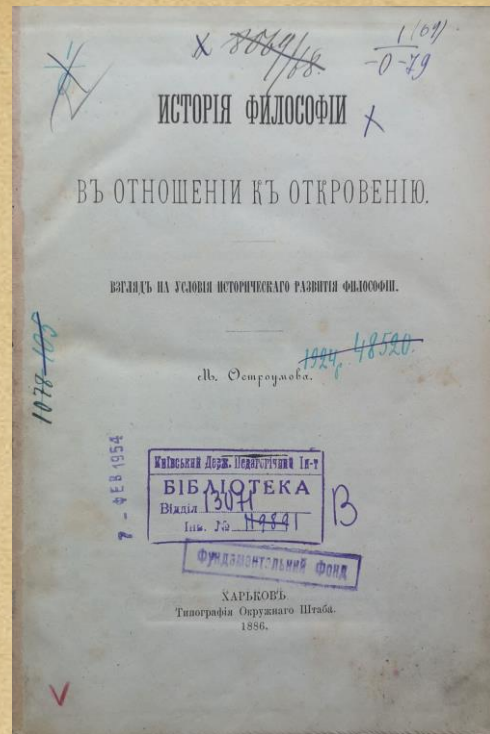
1(09)

0-79

Остроумовъ, Михаилъ Андреевич. Обзоръ философскихъ ученій : для духовныхъ семинарій : вторая половина. - Москва : Типографія Э. Лисснеръ и Ю. Романъ, 1880. - [4], 268, [1] с.

Михайло Андрійович Остроумов (1847-1920) - філософ, професор Харківського університету у 1887-1917 роках, професор Таврійського університету у 1920 році, член Харківського історико-філологічного товариства, редактор "Харківських губернських відомостей".

1

О-79

Остроумов, Михаил Андреевич. История философии вь отношеніи къ откровенію : взглядъ на условия историческаго развитія философіи. - Харьковъ : Типографія Окружнаго штаба, 1886. - [2], 216 с.

Андрій Сергійович Вязигін (1867-1919) — історик, професор Харківського університету у 1901-1919 роках.

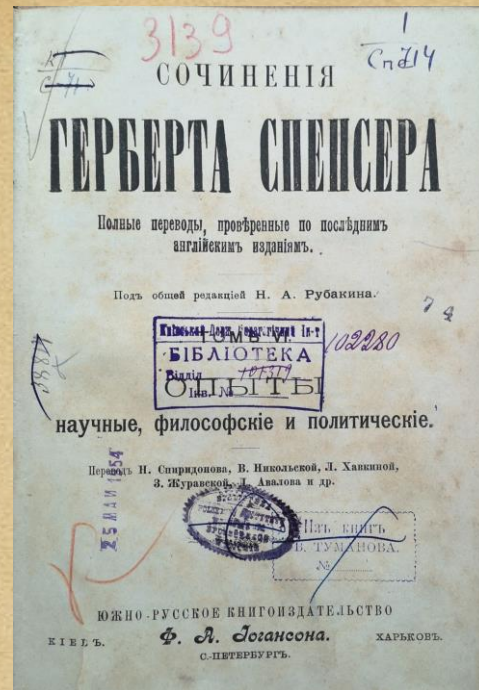
2

Г 82

Вязигин, Андрей Сергеевич. Григорій VII, его жизнь и общественная деятельность : съ портретомъ Григорія VII, гравированнымъ въ Лейпциге Геданомъ. - С.-Петербургъ : Типографія товарищества "Общественная польза", 1891. - 104 с.

Любов Борисівна Хавкіна (1871-1949) — бібліотекознавиця, перекладачка, випускниця Харківської жіночої гімназії, викладачка у недільній школі Христини Алчевської, працівниця Харківської публічної бібліотеки.

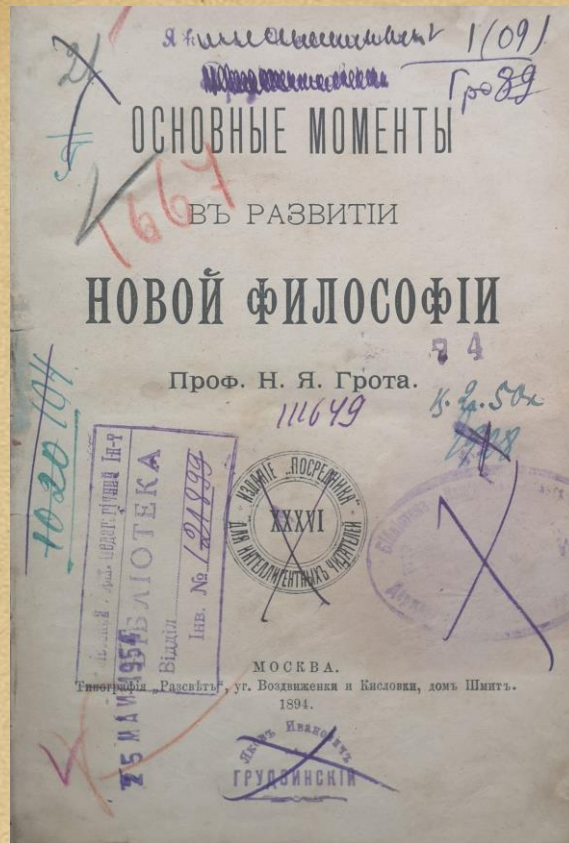
1

С 71

Спенсер, Герберт. Опыты научные, философские и политические. Т. [1]-3 / Переводъ Н. Спиридонова, В. Никольской, Л. Хавкиной, З. Журавской, Д. Авилова и др. - Киевъ-С.-Петербургъ-Харьковъ : Южно-русское книгоиздательство Ф. А. Иогансона, [1899] (Тип. А. А. Пороховщикова). - [2], II, 270, 265, 285 с.

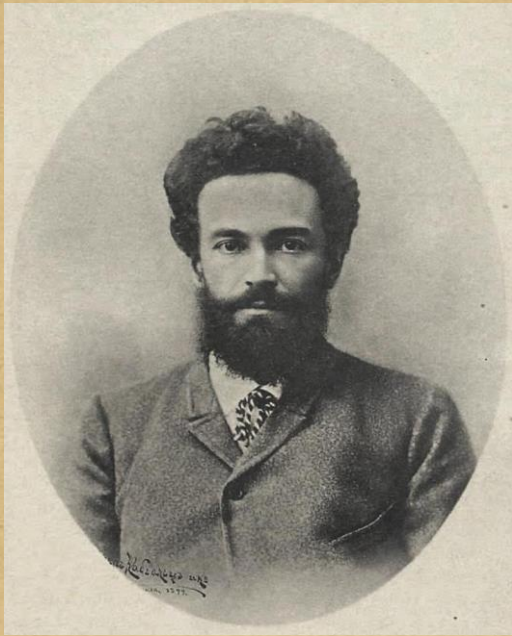
Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька (1875-1919) — заклад вищої освіти педагогічного спрямування. Попередник Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

1

Г 86

Грот, Николай Яковлевич. Основные моменты в развитии новой философии. - Москва : Издание «Посредника», 1894. - [4], 256 с.

Микола Якович Грот (1852-1899) — філософ, психолог, професор Ніжинського історико-філологічного інституту у 1878-1883 роках, професор Одеського університету в 1883-1886 роках.

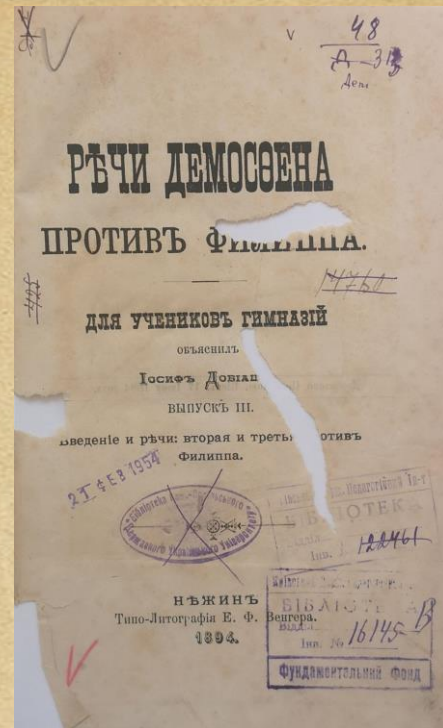

1

В 74

Вопросы философии и психологии. Годъ первый. Кн. 4 / При участіи Московскаго психологическаго общества ; подъ редакціей профессора Н. Я. Грота. - Москва : Изданіе А. А. Абрикосова, 1890 (Типо-лит. Т-ва И. Н. Кушнеревъ и К). - VIII, [2], 200, [2], 144, 46 с.

Йосип В'ячеславович Добіаш (1853-1925) — педагог, філолог, викладач і директор гімназії Ніжинського історико-філологічного інституту у 1878-1919 роках, керівник підготовчого відділу Ніжинського інституту народної освіти у 1921-1922 роках.

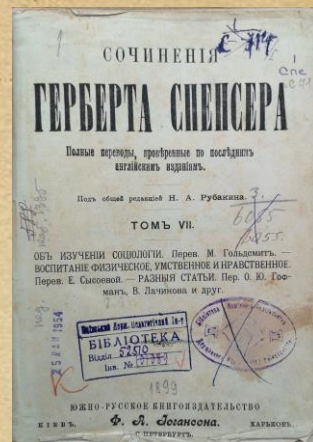
48

Д 31

Демосфен. Речи Демосфена противъ Филиппа : для учениковъ гимназій объяснилъ [с предисл.] Юсифъ Добіашъ. Выпускъ 3. Введение и речи: вторая и третья противъ Филиппа. - Нежинъ : Типо-Литографія Е. Ф. Венгера, 1894. - [2], II, [2], XXX, 134 с.

Володимир Павлович Лачинов (1865-1929) — філолог, перекладач, діяч театрального мистецтва. Режисер у театрах Харкова, Полтави, Вінниці у 1921-1929 роках.

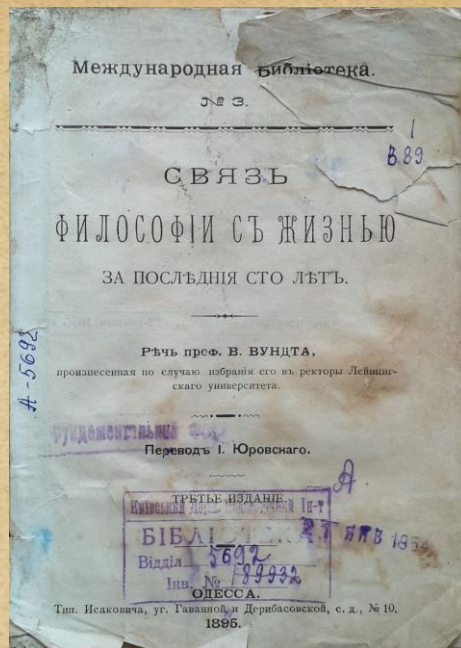

1

С 71

Спенсер, Герберт. Сочиненія Герберта Спенсера : Полные переводы, проверенные по последнимъ англійскимъ изданіямъ. Т. 7. [Ч. 1-3]. Обь изученіи соціологіи ; Воспитаніе физическое, умственное и нравственное. Разныя статьи / Подъ общей редакціей Н. А. Рубакина ; пер. М. Гольдсмитъ, Е. Сысоевой, О. Ю. Гофманъ, В. Лачинова и друг. - Кіевь-С.-Петербургъ-Харьковъ : Южно-русское книгоиздательство Ф. А. Иогансона, 1899 (Тип. А. А. Пороховщикова). - [4], 256, 120, 175 с.

І. Юровський — перекладач,
співвласник однієї з одеських
типографій разом з Гілярієм
(Гіллелем) Бейленсоном.

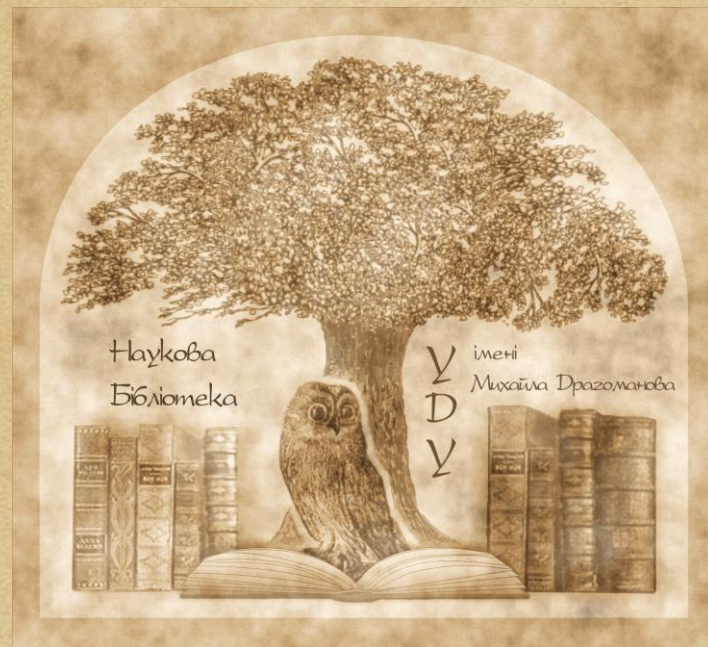

1

В 89

Вундт, Вильгельм Макс. Связь философии
съ жизнью за послѣднія сто лѣтъ : Рѣчь
проф. В. Вундта, произнесенная по случаю
избрания его въ ректоры Лейпцигскаго
университета / Переводъ І. Юровскаго. - 3-
е изд. - Одесса : [Г. Бейленсонъ и І.
Юровскій], 1895 (Тип. Исаковича). - 39 с.

На виставці представлено
видання з фонду рідкісних видань
Наукової бібліотеки Українського
державного університету імені
Михайла Драгоманова
URL: <https://lib.npu.edu.ua>

Укладач віртуальної виставки -
Михайло Безсмертний